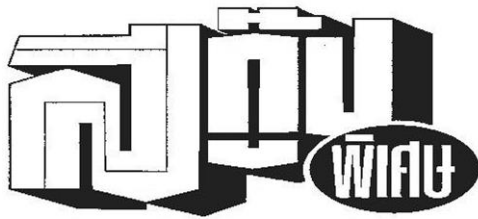
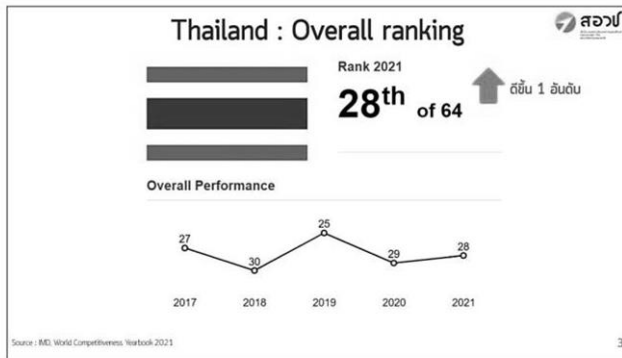

สอวช.เชื่อมั่นไทยพร้อมแข่งขันในเวทีโลก กระตุ้นภาครัฐส่งเสริมการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เปิดเผยผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดย IMD World Competitiveness Center ประจำปี 2021

ดร.กิติพงค์ พร้อมวงค์ ผู้อำนวยการ สอวช. กล่าวว่า ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในภาพรวมดีขึ้น 1 อันดับ โดยขยับจากอันดับที่ 29 ขึ้นมาอยู่อันดับที่ 28 จาก 64 ประเทศ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ พบว่า โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย ในปี 2021 ขยับขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความตระหนักและพัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์ของไทยที่เพิ่มขึ้น

โดยปัจจัยสำคัญมาจากค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของทั้งประเทศที่เพิ่มจากร้อยละ 1.11 ของ GDP ในรอบปีสำรวจ 2020 เป็นร้อยละ 1.14 ของ GDP ในรอบปีสำรวจ 2021 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนา

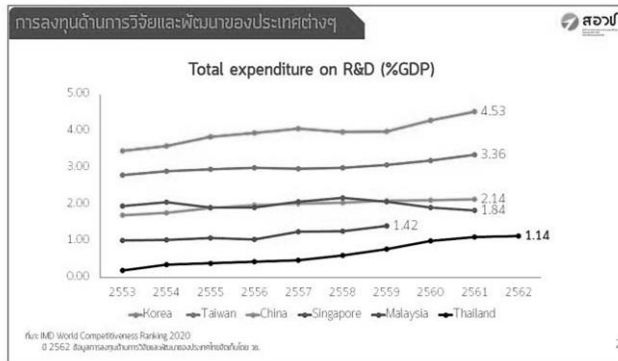
จากภาคเอกชนที่มีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เพิ่มขึ้นจาก 4,426 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2020 เป็น 4,807 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2021

นอกจากนี้ สอวช. ยังได้ร่วมกับ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ดำรวจตัวลดค่าใช้จ่ายการวิจัยและพัฒนา ในปี 2562 ซึ่งเป็นช่วงก่อนเกิดวิกฤติโควิด-19 พบว่า มีมูลค่าการลงทุนรวมทั้งสิ้น 193,072 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.14 ของจีดีพี เติบโตขึ้นร้อยละ 5.9 เมื่อเทียบกับปี 2561

ทั้งนี้ เมื่อแบ่งตามประเภทของอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมที่มีการลงทุนวิจัยและพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรก

ได้แก่ 1.อุตสาหกรรมอาหาร มีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาสูงที่สุด อยู่ที่ 32,321 ล้านบาท 2.อุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี มีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ 11,958 ล้านบาท และ 3.บริการด้านการเงินและประกันภัย มีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ 11,579 ล้านบาท

สำหรับจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา ในปี 2562 ผลสำรวจพบว่า ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเทียบเท่าเต็มเวลา รวมทั้งสิ้น 166,788 คน คิดเป็นสัดส่วน 25 คน ต่อประชากร

ดร.กิติพงษ์ พร้อมวงศ์

สร้างความสามารถในการแข่งขัน
ทำให้ธุรกิจและเศรษฐกิจ
เดินหน้าต่อไปได้ แต่หากไม่มี
มาตรการที่มาช่วยกระตุ้น ส่งเสริม
การลงทุนจากภาครัฐเพิ่มเติม
ก็คาดว่าในปี 2570 ประเทศไทย
จะมีการลงทุนในด้านนี้คิดเป็น
ร้อยละ 1.46 ของจีดีพี หรือเป็น
เม็ดเงินประมาณ 3 แสนล้านบาท

10,000 คน โดยแบ่งเป็นบุคลากรจากภาคเอกชน 115,543 คน และบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของภาครัฐ (รวมภาคอื่นๆ) 51,245 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69 และร้อยละ 31 ตามลำดับ โดยตั้งเป้าหมายเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเทียบเท่าเต็มเวลา ให้อยู่ในสัดส่วน 40 คน ต่อประชากร 10,000 คน ในปี 2570

ในส่วนของการประเมินสถานภาพการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศ ปี 2563-2570 ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากวิกฤติโควิด-19 นั้น ดร.กิติพงษ์ กล่าวว่า การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจทั่วโลก ทำให้ภาคเอกชนส่วนใหญ่จำเป็นต้องลดทอนค่าใช้จ่าย เพื่อรักษากิจการไว้ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาที่จะถูกพิจารณาปรับลดลง สอวช. คาดการณ์ว่าการลงทุนในด้านนี้ของประเทศไทย จะลดลงเป็นอย่างมากในช่วงปี 2563-2565 และจะลดลงไปสู่จุดที่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของจีดีพีเล็กน้อยและจะกลับมาฟื้นตัวได้หลังจากพ้นวิกฤติครั้งนี้ไปแล้วในปี 2566 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปัจจุบันหลายภาคส่วนจะมีความตระหนักและเห็นความสำคัญว่าการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วย

ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 2 ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

“แต่ด้วยในปัจจุบันองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาจะเป็นการลงทุนที่สร้างโอกาสให้กับประเทศในระยะยาวได้ เราจึงยังคงยืนยันในการรักษาเป้าหมายการลงทุนวิจัยและพัฒนา ในปี 2570 ที่ร้อยละ 2 ต่อจีดีพี ตามเป้าหมายเดิม ภายใต้อุปสงค์การมีมาตรการรองรับหรือกระตุ้นให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนา โดยภาครัฐจะต้องมีมาตรการในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนทำวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้” ดร.กิติพงษ์ กล่าว

ผอ.สอวช. กล่าวด้วยว่า การคลี่คลายของการแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลต่อการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาในประเทศ หากสถานการณ์คลี่คลายเร็ว ภาคเอกชนจะกลับมาลงทุนเร็ว ภาคบริการ การท่องเที่ยว ต้องมีการปรับตัว มีเรื่องสุขภาพเข้ามาเกี่ยวข้อง และจากแรงกดดันของการทำธุรกิจและการตลาด จะยิ่งหนุนให้ต้องมีการทำวิจัย ส่วนในสาขาอาหาร ต้องให้ความสำคัญกับการทำเรื่องอาหารปลอดภัย การขนส่ง การผลิตอาหารสดไปถึงมือผู้บริโภค โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ ด้านอุตสาหกรรมการผลิตต้องหันมาใช้ Automation และ AI มากขึ้น ส่งผลให้ปัญหา

การขาดแคลนแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศน้อยลง ในช่วงหลังปี 2565-2566 แนวทางการผลักดันให้ตัวเลขการวิจัยและการพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นได้ในภาพรวมคือ 1.กองทุนต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาทั้งทางตรงและทางอ้อม 2.แรงจูงใจทางด้านภาษี 3.การปรับหรือ ปลดล็อกในเชิงกฎระเบียบหรือกฎหมาย ให้การสนับสนุนทุนวิจัยทำได้ง่ายขึ้น

ด้านนโยบายที่จะเข้าไปส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในภาคเอกชน ได้แก่ 1.การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อให้เกิดการลงทุน เช่น การสร้างแรงจูงใจทางภาษี 2.เรื่องบุคลากร หากจะทำนวัตกรรมต้องการผู้ที่มีความสามารถเข้าไปช่วย จะต้องปรับเปลี่ยนจากการให้นักวิจัยทำงานในมหาวิทยาลัยทุกวัน ให้มีการเข้าไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมด้วย 3.การเงิน ต้องมีระบบสนับสนุนในเชิงการเงิน เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนร่วมลงทุน 4. โครงสร้างพื้นฐานที่ไปสนับสนุนวิจัยและนวัตกรรม 5.ปลดล็อกกฎ ระเบียบที่ต้องใช้เวลานาน และซับซ้อน 6.สำหรับผู้ประกอบการใหม่ และผู้ประกอบการขนาดเล็ก ต้องมีศูนย์ช่วยเหลือ ทั้งในด้านการตลาดและการระดมทุนและโค้ชช่วยแนะแนวทาง

สำหรับการกระตุ้นการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาครัฐ จะเน้นไปที่การวิจัยและพัฒนา ซึ่งสิ่งที่ทำอยู่แล้ว

คือการให้ทุนกับหน่วยวิจัย อีกส่วนหนึ่งคือการสนับสนุนในบางสาขาที่กลไกตลาดไม่ทำงาน เป้าหมายที่จะเกิดขึ้นหากมีการสนับสนุนในการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยประเทศไทยให้หลุดจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ โดยตั้งเป้าช่วยเหลือครัวเรือนเกษตร ให้มีรายได้ต่อปีเพิ่มขึ้นจาก 58,000 บาท/ปี ขึ้นมาอยู่ที่ 150,000 บาท/ปี ช่วยจัดวงจรรายงานของกองทุนเมือง และช่วยสร้างความยั่งยืนในด้านทรัพยากร และด้านสังคมให้กับประเทศได้

“สอวช. ยังคงเชื่อมั่นว่า ประเทศไทยจะสามารถไปถึงเป้าหมายการลงทุนวิจัยและพัฒนาในปี 2570 ที่ร้อยละ 2 ต่อจีดีพีได้อย่างแน่นอน เนื่องจากภาคเอกชนไทยเก่ง และมีกำลังเพียงพอที่จะขับเคลื่อนไปสู่จุดนั้น นอกจากนี้ ยังมั่นใจว่ามหาวิทยาลัยไทยในด้านวิชาการไม่แพ้มหาวิทยาลัยในภูมิภาค มีหลายอย่างที่เรทำได้เอง โดย สอวช. จะช่วยหนุนในเชิงนโยบาย ผลักดันให้เกิดมาตรการกลไกที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนาทั้งในส่วนภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ประเทศไทยมีองค์ความรู้ มีเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก” ดร.กิตติพงศ์ กล่าว